

3.6.2021

Rahoitusvakausvirasto

Valtiovarainministeriön kannanotto vuoden 2020 tilinpäätöksestä

Valtiovarainministeriö antaa valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 66 i §:n mukaisen perustellun kannanottonsa Rahoitusvakausviraston vuoden 2020 tilinpäätöksestä.

Tilinpäätöskannanoton perustana ovat viraston tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, sekä siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus. Tilinpäätöskannanoton laadinnassa on otettu huomioon myös valtiontalouden tarkastusviraston 6.3.2020 antama tuloksellisuustarkastuskertomus 3/2020 "Rahoitusvakausviraston toiminta osana pankkiunionin yhteistä kriisiratkaisumekanismia".

Ministeriön yleisarvio Rahoitusvakausviraston tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta on **hyvä** (asteikko: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, heikko). Virasto on saavuttanut sille tulossopimuksessa 2020 asetetut tulostavoitteet pääosin. Vuosi oli koronapandemiasta johtuen poikkeuksellinen, mutta virasto onnistui vastaamaan koronapandemian asettamiin toiminnallisiin haasteisiin.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa ei ollut virastolle huomautuksia.

1. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Vuosi 2020 oli viraston viides toimintavuosi ja se päätti toiminnan kehittämiseksi viraston perustamisvuonna 2015 asetetun viisivuotisen polun viraston toimintakyvyn luomisessa. Viraston tuloksellisuus on jatkanut tasaista kehittymistä kohti vakuuttavaa toimintakykyä: virasto on vakiinnuttanut asemansa ja luonut toimintakyvyn sille osoitettujen toimivaltuuksien soveltamiseen ja talletussuojajärjestelmän ylläpitoon, mikä ilmenee myös VTV:n vuonna 2020 valmistuneesta tuloksellisuustarkastuskertomuksesta.

1.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Virasto saavutti tavoitteensa pääosin.

Viraston toiminnan tarkoituksena on suojella veronmaksajia ja yhteiskuntaa pankkikriisien kustannuksilta ja vaikutuksilta. Viraston yhteiskunnallisiksi vaikuttavuustavoitteiksi on asetettu pankkikriisien kustannusten minimointi sekä talletussuojan ja kriisinratkaisumekanismin uskottavuus.

Ministeriön näkemyksen mukaan viraston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta keskeistä on viraston kriisitilanteita varten laatimien suunnitelmien tosiasiallinen toimeenpantavuus kriisitilanteessa. Ministeriö pitää tältä osin tärkeänä viraston käynnistämää hanketta kokonaisvaltaisen kriisinhoitokyvyn kehittämisestä. Viraston toiminnan yhteiskunnallisuuden vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että osana hanketta luodaan menettelyt suunnitelmien toimeenpanokyvyn todentamiseksi ja tunnistetaan mahdolliset toimeenpantavuuden esteet, mukaan lukien esteet eri viranomaisten yhteistyössä.

1.2. Toiminnallinen tuloksellisuus

Virasto saavutti tavoitteensa pääosin

1.2.1. Toiminnallinen tehokkuus

Virasto saavutti tavoitteensa pääosin.

Vuodelle 2020 asetettuja viraston toiminnan erityisiä painopisteitä olivat viraston korkea kyvykkyys toimia minkä tahansa laitoksen kriisitilanteessa, tallettajien varoihin pääsyn turvaaminen kriisitilanteessa sekä määrätietoinen ja luottamusta herättävä viestintä.

Viraston toiminnallista tehokkuutta parannettiin vuonna 2020 kriisinhoitokyvyn kokonaisvaltaiseen kehittämiseen liittyvillä toimilla muun muassa tehokkaiden teknisten työvälineiden toteuttamiseen, prosessien johtamiseen ja seurantaan. Talletussuojajärjestelmän ylläpitoon liittyen toimintakykyä tehostettiin toteuttamalla talletussuojan maksamisjärjestelmän versiopäivitys, Euroopan pankkiviranomaisen ohjeistusten mukaiset kuormituskokeet ja todennettiin pankkien valmius ja kyky vaatimusten mukaiseen tallettaja- ja tilittietojen raportointiin. Lisäksi toteutettiin viraston verkkosivuston uudistushanke.

Viraston toiminnallista tehokkuutta voidaan pitää hyvänä.

1.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta

Virasto saavutti määrällisillä mittareilla arvioitavat tavoitteensa täysin.

- kriisinratkaisusuunnitelmat viraston toimivaltaan kuuluville luottolaitoksille 7 (tavoite 4-8)
- kriisinratkaisusuunnitelmat EU:n kriisinratkaisuneuvoston toimivaltaan kuuluville luottolaitoksille 3 (tavoite 2-3)
- luottolaitoksille asetettavia tappionsietokykykypuskureita (MREL) koskevat päätökset 21 (tavoite 6-11)
- osuus talletussuojarahastoon kuuluvista pankeista, joiden todennettu kyvykyys toimittaa tallettaja- ja tilitiedot mahdollisessa korvaustilanteessa 100 prosenttia (tavoite 100 prosenttia)

1.2.3. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen pitkittyneen koronapandemian vuoksi, mikä vaikuttaa tulosten ja tavoitteiden saavuttamisen arviointiin.

Virasto saavutti henkilöstövoimavaroihin liittyvät tavoitteensa pääosin. Osaamisen kehittäminen jäi hieman alle tavoitteen (tavoite 4, toteuma 3,8 päivää vuodessa). Sairauspoissaoloja oli 2,7 työpäivää henkilötyövuotta kohti, kun niitä edellisvuonna oli 8,4 ja tavoite vuodelle 2020 oli 8. Viraston henkilöstömäärä vuoden 2020 lopussa oli 21 henkilöä (tavoite 19). Henkilöstön työtyytyväisyys (VMbaro) on hyvällä tasolla (4,09) ja tavoitteen (4,0) mukainen.

Ministeriön näkemyksen mukaan on edelleen tärkeää, että pienessä asiantuntijaorganisaatiossa panostetaan henkilöstövoimavarojen kehittämiseen, ja virasto on onnistunut tässä hyvin myös koronapandemian aikana jatkamalla viraston sisäisen vuorovaikutuksen kehittämistä sekä vahvistamalla asiantuntijoiden osaamista erilaisin koulutuksin, sisäisellä työkierrolla sekä valmentavan johtamisen mallilla.

2. Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Viraston raportointi antaa kattavan kuvan toteutuneesta toiminnasta. Viraston toimintakertomuksen Vaikuttavuus-jaksoa lukuun ottamatta raportoinnissa ei ole kuitenkaan esitetty vertailua asetettuihin tavoitteisiin, mikä merkittävästi vaikeuttaa toiminnan arviointia. Ministeriö pitää välttämättömänä, että viraston raportointia kehitetään jatkossa siten, että toteutuneet toimet esitetään toimintakertomuksessa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

3. Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston toiminnan yhteiskunnallisuuden vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että osana kokonaisvaltaisen kriisinhoitokyvyn kehittämishanketta luodaan menettelyt suunnitelmien toimeenpanokyvyn todentamiselle ja tunnistetaan mahdolliset toimeenpantavuuden esteet, mukaan lukien esteet eri viranomaisten yhteistyössä.

Viraston raportointia tulee jatkossa kehittää siten, että toteutuneet toimet esitetään toimintakertomuksessa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

4. Valtiovarainministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö pyrkii edelleen vahvistamaan Rahoitusvakausviraston ja muiden rahoitusmarkkinaviranomaisten välistä yhteistyötä. Rahoitusmarkkinaviranomaisten yhteistyötä on vuoden 2020 aikana tiivistetty osana koronapandemian hallintaan liittyviä toimia. Ministeriö jatkaa rahoitusmarkkinaviranomaisten välisen yhteistointa-asiakirjan päivittämistä tiivistetystä yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella.

Ministeriö osallistuu aktiivisesti viraston vuonna 2021 toteuttamaan viranomaisten yhteistyöhankkeeseen ja valmistautuu edistämään hankkeen myötä mahdollisesti tunnistettavia lainsäädännön kehittämistarpeita osana pankkien kriisintarkastus- ja talletussuojalainsäädännön uudelleentarkastelua EU:ssa.

Ministeriö jatkaa vuonna 2020 valmistuneen kehittämishankkeen ehdotusten toteuttamista tulosohtauksen ja taloussuunnittelun vaikuttavuuden parantamiseksi sekä suunnittelu-, ohjaus- ja seurantaprosessien tehostamiseksi ja selkeyttämiseksi. Erityisenä painopisteenä Rahoitusvakausviraston tulosohtausprosessin kehittämisessä kiinnitetään huomiota yhteiskunnallisen vaikuttavuuden seurantaan ja arviointiin, ottaen huomioon myös VTV:n tuloksellisuustarkastuskertomuksessa 3/2020 esitetyt toimenpidesuosituksat.

Valtiovarainministeri

Annika Saarikko

Alivaltiosihteeri

Leena Mörttinen

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö, rahoitusmarkkinaosasto
Valtiokonttori, tutkiahallintoa.fi
Valtiontalouden tarkastusvirasto